

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecător: O. Melniciuc
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, V. Sîrbu și V. Mihaila

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele completului
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 aprilie 2017,

A C O N S T A T A T:

La 2 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 10 octombrie 2016, în adresa Societății cu Răspundere Limitată „Iurs” a parvenit factura fiscală nr. AA5756346, în baza căreia urma să achite pentru serviciile de preepurarea apelor uzate suma de 21745,91 lei.

La 10 octombrie 2016, prin cererea nr. 48 Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” a solicitat anularea facturii enunțate, însă prin informația nr. 1200/15507 din 22 octombrie 2016, reclamantul a fost informat că factura este corectă și nu va fi anulată.

Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” a mai specificat că atât din scrisoarea enunțată, cât și din materialele parvenite anterior, pârâtul a evitat a expedia rezultatele analizei de laborator a apei uzate prelevate la 21 septembrie 2016, din care

motive, reclamantul nu este de acord cu procesul-verbal nr. 4 din 21 septembrie 2016, întrucât a fost întocmit cu încălcarea actelor normative în vigoare și a Contractului încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” și Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Reclamantul a menționat că la prelevarea probei de apă uzată din 21 septembrie 2016, nu a fost înștiințat Scutari Iurie nici într-un mod, acesta fiind potrivit pct. 7 din contract reprezentant al agentului economic, iar Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nu are nici o dovadă în acest sens.

S-a mai precizat că nu poate fi confirmat faptul dacă reprezentanții Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” au fost sau nu în acea perioadă la imobilul din str. Bucuriei, nr. 1/6, mun. Chișinău.

Procesul-verbal de prelevare a probei contestat, conține un șir de lacune, nereguli și ilegalități și anume: nu este indicat modalitatea prelevării probei; nu este indicat locul precis de unde a fost prelevată această probă; nu este indicat modalitatea conservării probei; nu este indicat codul probei; timpul predării probei și alte circumstanțe importante întru excluderea oricăror dubii că a fost prelevată o probă și că aceasta nu a suferit schimbări; locul și momentul prelevării; nu rezultă din procesul verbal contestat nici ordinul de împuternicire a reprezentanților Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, de a efectua careva prelevări.

Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” a indicat că i s-a fost încălcat dreptul de a preleva o probă paralelă și a o verifica într-un laborator independent, iar ilegalitățile admise duc la nulitatea actului contestat și a actelor întocmite ulterior.

Din prescripția nr. 1200/14160 din 29 septembrie 2016 rezultă că potrivit rezultatelor probelor apelor uzate prelevate din 21 septembrie 2016, nr. 930 au fost depistate: consum chimic de oxigen (CCO) – 2905,00 mg/dm³ norma fiind de 300,00 mg/dm³; substanțe în suspensie – 1130,00 mg/dm³ norma fiind 130 mg/dm³; consum biochimic de oxigen (CBO 5) – 1000,00 mg/dm³ norma fiind de 150,00 mg/dm³; detergenți – 5,30 mg/dm³ norma fiind de 0,45 – mg/dm³. În baza rezultatelor nominalizate a fost ulterior calculat tariful diferențiat, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” urmează să achite suplimentar suma de 21745,91 lei.

Consideră reclamantul că atât rezultatele probei, cât și datele din acestea au fost indicate eronat cu încălcarea Regulamentului – Cadru privind recepționarea apelor uzate, eliberarea condițiilor tehnice și autorizațiilor de deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare a localităților, aprobat prin ordinul nr. 40 din 18 februarie 2005.

La 25 octombrie 2016, de către Centrul de Sănătate Publică a fost prelevată o probă de apă uzată care se scurge din localul situat în mun. Chișinău str. Bucuriei, nr. 1/6, mun. Chișinău care aparține Societății cu Răspundere Limitată „Iurs”. Rezultatele acestei prelevări sunt reflectate în procesul-verbal nr. 1483 din 31 octombrie 2016. Conform rezultatelor investigațiilor, conținutul chimic al apei

reziduale nu are nici o abatere de la normă și corespunde standardelor.

Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” punctează că în imobilul din str. Bucuriei, nr. 1/6, mun. Chișinău este amplasat un spațiu comercial cu trei nivele în cadrul căruia, la primul nivel este o cafenea, iar la celelalte nivele sunt birouri.

Prin urmare, în imobilul de unde se presupune că s-a prelevat proba la 21 septembrie 2016, nu se desfășoară activitate industrială de producere care ar necesita utilizarea anumitor substanțe de diferit gen, ci doar producerea bucatelor (la primul nivel), iar în canalizare se scurge doar apele uzate rezultate din această activitate.

Consideră Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” că prezența impurităților și a substanțelor indicate în Prescripție este inexplicabilă, reieșind din genul de activitate practicat, iar pârâtul intenționat nu a anunțat reprezentantul reclamantului pentru ca acesta să nu poată preleva probe paralele.

La cererea prealabilă privind anularea actelor contestate, ultimul prin scrisoarea nr. 15507 din 22 octombrie 2016 a refuzat anularea actelor care fac obiectul acestui litigiu.

Solicită reclamantul anularea procesului-verbal nr. 4 din 21 septembrie 2016 și a facturii fiscale nr. AA 5756346 din 30 septembrie 2016, întocmite de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” ca fiind ilegale.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actelor administrative. S-a dispus anularea procesului-verbal nr. 4 din 21 septembrie 2016 și factura fiscală nr. AA 5756436 din 30 septembrie 2016, emise de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” ca fiind ilegale (f.d. 75, 80-83).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată se încadrează în prevederile legii.

La 27 aprilie 2017, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 14 aprilie 2017 (f.d. 112, 113-116).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat

normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 5 martie 2018, Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Recurentul a mai specificat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că furnizorul nu este obligat să anunțe agentul economic despre un eventual control, or, potrivit legislației relevante, aceste controale sunt inopinate și prelevare probelor de apă uzată, pot avea loc în orice timp al zilei.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2018, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 117).

Recurentul a indicat în cererea de recurs că a recepționat decizia recurată la 22 februarie 2018, însă în acest sens la dosar nu sunt administrate probe care ar certifica aceste circumstanțe.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 21 martie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, însă pînă la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” să-și expună poziția față de motivele invocate în recurs.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere dispozițiile de drept enunțate, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” la 5 martie 2018 este depus în termen, deoarece la materialele cauzei nu există dovada primirii de către recurent a copiei deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că

săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bune-administrației a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită

mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Beniamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea